

Posudek konzultanta
na rigorózní práci Mgr. Zity Havlíčkové
Domácí násilí

I.

Téma recenzované rigorózní práce je velmi aktuální a společensky závažné. Domácí násilí náleží k nejrozšířenějším formám násilí a vykazuje vysokou míru latence. Představuje závažný a aktuální celospolečenský problém s devastujícím dopadem na všechny postižené, což bývají zpravidla členové rodiny, nikoliv ojediněle i děti vyrůstající v násilném prostředí. O aktuálnosti tohoto celospolečenského problému svědčí, že se tzv. domácí násilí stalo i předmětem legislativních aktivit směřujících k zamezení nebo alespoň omezení negativních důsledků domácího násilí právními prostředky. Jak správně autorka uvádí v úvodu své práce, právní řešení fenoménu domácího násilí naráží nebo přesněji řečeno potýká se s různými opakujícími se mýty, které jsou s domácím násilím spojeny a které činí řešení problému obtížným.

Rigorozantka vymezila za cíl své práce „podání obrazu o domácím násilí v naší společnosti a možnostech jeho právního řešení“ (str. 7). Z uvedeného vymezení je zřejmé, že tématicky je předložená rigorózní práce širší než jen trestněprávní, respektive trestně procesní, že obsahuje i vhled do jiných právních odvětví a že obsahuje i cenné kriminologické a sociologické souvislosti. Podstatnou část textu ale tvoří juristický rozbor.

Mimo úvodu a závěru tvoří práci 5 kapitol. Rigorozantka v nich zachycuje problematiku domácího násilí multidisciplinárně a má průřezový charakter.

Autorka vychází z logické osnovy, podle které pojednává nejprve o kriminologických souvislostech domácího násilí (kapitola 1), rozebírá správně právní, občanskoprávní a trestněprávní problematiku, a samostatnou kapitolu věnuje tzv. intervenčním centrům jako novému způsobu ochrany obětí domácího násilí. V závěru shrnuje poznatky, ke kterým dospěla.

Jednotlivé části práce na sebe vhodně navazují.

Autorka zpracovala práci na podkladě dostatečného počtu odborných literárních pramenů, s kterými korektně a kreativně pracovala. Správně a v dostatečné míře používá judikaturu. Práce má pěknou formální úroveň. Práce je relativně podrobně orientována ke kriminologickým a sociologickým souvislostem domácího násilí, rozsah textu věnovaný juristickým otázkám ovšem přesahuje polovinu celkového textu práce.

II.

Juristický rozbor skutkové podstaty trestného činu týrání osoby žijící ve společném obydlí (§ 199 tr. zák.) a skutkové podstaty nebezpečného pronásledování (§ 354 tr. zák.) je dostatečně podrobný, výstižný a obecně srozumitelný. Autorka poctivě rozebírá znaky základní skutkové podstaty i okolností podmiňujících použití vyšší trestní sazby. V této a v dalších částech rigorózní práce jsem nenalezl věcné chyby či nedostatky. Autorka věnuje také správně pozornost novému institutu tzv. předběžných opatření, které zavedl v nedávné době trestní řád a které mohou složit mimo jiné k ochraně před sekundární nebo opakovanou viktimizací. Ke škodě věci autorka hlouběji tento institut nerozebírá, ačkoliv by si toho zasloužil a v této části práce má dílo autorky jen popisný charakter.

K problematice stalkingu, kterou autorka rozebírá v samostatné subkapitole (4. 4.) své práce bohužel také jen velmi stručně, považuji za žádoucí uvést, že taxativním výčtem jednání v ustanovení § 354 tr. zák. je česká právní úprava nepraktická. Je ovšem třeba zároveň uvést, že jde o obecný znak trestního zákoníku z roku 2009. Sepisovatelé tohoto kodexu totiž opustili, podle mého, obecné jazykové formulace, obecný právní jazyk a preferovali kasuistické skutkové podstaty, o kterých z obecné teorie práva je dávno dobře známé, že v konkrétním případě nemohou postihnout všechny varianty chování, které se vyskytují.

Dalším nedostatkem české právní úpravy je použití neurčitého pojmu „dlouhodobě pronásleduje“ v ustanovení § 354 tr. zák. Bylo by žádoucí při ústní obhajobě uvést, jak tento pojem vykládá aplikační praxe.

Dalším obdobně neurčitým pojmem, který používá česká právní úprava, je formulace „vytrvale...jiného kontaktuje“ [§ 354 odst. 1 písm. c) tr. zák.]. Také k této otázce by bylo vhodné se vyjádřit při ústní obhajobě. Lze ovšem kritizovat také relativně nízkou trestní sazbu trestu odnětí svobody za uvedený trestný čin.

III.

Rigorózní práci Mgr. Zity Havlíčkové považuji za plně způsobilý podklad pro ústní obhajobu. Autorka prokázala schopnost vypracování odborného textu na dané téma v potřebném rozsahu. Při ústní obhajobě doporučuji, aby se vyjádřil k podnětům obsaženým v posudku konzultanta.